

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPEȘTA, VII, ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor., Pentru America pe un an 3 dolari.

Iluzie și realitate...

— Marea încredere ce o dau confrății noștri din România afirmărilor tendențioase din presa engleză. — Cine e „Corespondentul din Budapesta” al ziarului englez „Morning Post”. — Ce-i cu pacea separată a Ungariei. — Szebenyei — Drumaru. —

În nr-ul dela 5 Maiu al ziarului „Universul” d. George Diamandy relevă dibăcia presei din Ungaria, care s'a priceput să mențină și azi încă legenda falsă despre liberalismul ungar — în străinătate — și mai ales în Anglia. D. Diamandy mai spune, că atunci când s'a răspândit șvonul despre o pace separată a Austro-Ungariei, respectiv numai a Ungariei (!) — toți Români au urmărit cu neliniște aceasta suspecă acțiune de pace separată a maghiarilor, — căci o astfel de pace ar fi fost dezastruoasă pentru elementul românesc. Un interviu apărut în „Morning Post” din Londra a avut darul — după d. G. Diamandy — să provoace un răspuns din partea unei personalități a partidului independenței ungare. Spăimântat de posibilitatea unui război cu România, — polițianul acesta maghiar a propus României concesii teritoriale în Transilvania.

Așa prezintă lucrurile d. G. Diamandy.

A te opri prea mult la asemenea articole tendențioase — ar fi curată pierdere de vreme. Și publicul din România, în cei doi ani de război a câștigat o astfel de experiență în aprecierea slovei tipărite, încât știe să deosebească între articolele pornite dintr-o convingere serioasă ziaristică, și într-o producție tendențioasă.

Că reflectăm la articolul în chestie al d-lui Diamandy — o facem din simplul motiv că vedem că d-sa a fost o victimă a bunei sale credințe, că a luat prea în serios informațiile din foaia en-

gleză, „Morning Post”. Profităm de acest prilej, ca să destăinuim d-lui Diamandy, și tuturor confrăților noștri din România, cine anume este „Corespondentul din Budapesta” al ziarului englez „Morning Post”.

Corespondentul din Budapesta al remarcabilului ziar londonez, care odată pe săptămână vede oameni murind de foame pe străzile Peștei, care participă la demonstrațiuni grave de pace, care are liberă intrare în toate cluburile politice, care dispune în toate oficiile și ministerele de oameni de încredere, comunicându-i toate secretele de stat importante — există de fapt, și se numește Iosif Szebenyei. Dar în momentul de față nu-l la Budapesta, ci are sediul în Redacția din Londra a ziarului „Morning Post”. Acolo primește el regulat gazetele din patria lui ungară și 'n schimb unui onorar care e pe săptămână de două ori atât de mare cât încasa lunar pe vremea când era redactor la „Pesti Na 16” — lucrează comod cu foarfecele, prelucrând englezește materialul pe care-l prezintă publicului londonez ca un Beechleak specific spirituale.

Și firește asta nu-i mare minune pentru un om care trăiește în străinătate dela izbucnirea războiului și cunoaște bine din memorie, stările din patrie. Dar ceea ce s'a derostat a fost Szebenyei și curând s'a putut vedea că scrisorile lui din Budapesta nu sînt da' orite decât foarfecele lui.

Robul lui Szebenyei, a avut totuși răsunet, și de o vreme încoace își permite și „Times” luxul de aduce Telegramme din Budapesta, dar încă nu cu aceiași istețime. Se vede că colaboratorul maghiar al acestui ziar londonez nu se pricepe încă să mănuiască atât de bine foarfecele, — ca Szebenyei.

Să ne mirăm că se află maghiari de teapa lui Szebenyei?? De loc. Putem consola pe concetățeni noștri maghiari, amintind că încă noi avem un Drumaru, — pe suportă și ei pe un Szebenyei. De aceea, d-le Diamandy, nar strica, — mai multă precauțiune față de știrile din „Morning Post.”

DIN ROMÂNIA

Anglia refuză să furnizeze sulfatul de cupru cumpărat și plătit de România

Ziarul „Steagul” anunță:

Am intrat pe calea mărturisirilor.

Un ultim comunicat al legațiunii engleze din Capitală recunoaște că Marea Britanie împiedică ieșirea sulfatului de cupru ce am cumpărat și plătit, iar ca scuză, același comunicat arată că această prohibire a fost ordonată chiar dela începutul războiului.

Regula fiind generală, completează comunicatul englez, guvernul britanic nu a putut face excepție în favoarea României, cu atât mai mult, cu cât Anglia nu e în măsură de a satisface nici nevoile urgente ale Franței și ar fi de sigur o explicație suficientă aceasta, dacă arătările legațiunilor ar fi exacte.

Căci se pune întrebarea, pentru ce guvernul englez nu și-a adus aminte de aceste considerații prohibitive, în momentul când ni s'a vândut sulfatul de cupru?

Și cum se face apoi că aceste prohibiri nu au împiedicat totuși pe vânzătorii de a încasa prețul de 5 milioane, ce li s'a plătit în lire sunătoare?

Iar în afară de aceste considerații, arătarea că prohibirea sulfatului de cupru s'a ordonat, chiar dela începutul războiului, nu este conformă cu realitatea.

Căci dacă ea ar fi adevărată, atunci nu s'ar putea explica faptul că anul trecut au sosit în țară 180 de vagoane de sulfat de cupru, aduse din Anglia, prin Salonic și cu toții ne aducem aminte cum prețioasa substanță atât de necesară viticultorilor noștri a fost distribuită podgorenilor, prin banca Viticolă.

Și apoi, își poate închipui cineva cum comisia de cumpărare, în cap cu d. Mișu, priceputul și prudentul nostru ministru la Londra, a putut să arunce în vânt cinci milioane de lei, dacă nu ar fi avut asigurarea că marfa îi va fi predată?

Curierii erau chiar atât de avansate, încât guvernul român ceruse și obținuse autorizația de tranzit a acestui articol prin Germania și sulfatul era pe punctul de a fi încărcat pentru Olan-

Intervenția pentru pace a lui Wilson respinsă de Ententa

Rotterdam, 13 Maiu. — Ambasadorii Statelor-Unite din Petersburg, Londra și Paris au comunicat Președintelui Wilson, că statele Enten-

tei vor respunge orice discuție în chestia păcii dorită de Statele Unite.

Sfârșitul conflictului germano-american

Berlin, 13 Maiu. — Reprezentantul din New-York al biroului Wolff, telegrafiază:

Presa americană se declară de acord cu ultimele comunicări trimise de Wilson la Berlin. Un membru din parlamentul american a declarat:

Nota aceasta corespunde cu situația. Cred că

ea va găsi și aprobarea Congresului. Pare că nota e merită să pue capăt conflictului provocat de războiul submarinelor, cu condițiunea bine înțeles ca Germania să respecte obligațiile luate, fără ca acestea să fie puse în legătură cu tratativele noastre diplomatice cu Anglia.

Cele două Comuni ate ofic oase de azi

Berlin, 13 Maiu. — Dela cartierul general german se comunică:

Pe frontul francez: Intre Argonne și Meuse au avut loc vii lupte cu granate de mână. Incercările francezilor de a câștiga teren între Avocourt și Melancourt au dat greș. Atacuri în direcția sud-vest de Mort Homme au fost înăbușite în focul nostru. La Bourgoigne, la sud-vest de Laon am doborât un biplan francez, iar la sud de Armentiere focul bateriilor noastre au făcut să se prăbușească un aeroplan englez.

Pe frontul răsesc: La nord de Selborg am respins un atac răsesc contra noilor noastre pozițiuni cucerite. Am țărut cu arest prilej peste 100 de prizonieri ruși.

Budapesta 13 Maiu. — Comunicatul lui Bôler de azi, nu ține seama de nimeni și bolșevicii nu.

Pe frontul italian: La nord de muntele San Michele am respins mai multe atacuri italiene. Dușmanul a suferit grele pierderi.

HOFER, mareșal locot.

da, când prohibirea guvernului englez s'a produs.

Toate aceste chestiuni solicită acum un răspuns și cum el nu poate veni dela susținătorii contractelor engleze, e datoria guvernului să lumineze opinia publică.

În așteptarea acestui răspuns, opinia publică românească imparțială, va în-

registra cu surprindere dovezile de prietenie ce ni le dă Anglia.

După ce s'a încercat să oprească funcționarea morilor din țară, în scop de a ne infometa, ea amenință acum cu sterilitatea podgoriilor noastre și e bine să se știe ce înseamnă dragostea — englezească!

sînt francezii de recente victorii germane.

— Corespondentul ziarului italian Secolo, anunță de pe frontul francez, că victoriile germane se datoresc teribilei artilerii compusă din 3000 de tunuri. Francezii sînt siliți mai departe să urmeze tactica defensivei, până ce încordările lor industriale vor desăvârși aprovizionarea lor cu tunuri și munițiuni și vor obține superioritatea asupra germanilor.

— »Petit Journal« anunță că s'a redus porțiile de pâine și legume pentru trupele franceze.

— În Camera Comunelor, naționalistul Dillon a cerut guvernului englez să puie capăt execuțiunilor rebelilor în Irlanda și a desbateri proceselor în legătură cu rebeliunea din Irlanda, să fie publice. Prim ministrul Asquith a relevat grozavele acte de sălbătăcii comise de rebeli contra persoanelor militare și civile. Nu mai puțin decît 1315 persoane au fost răniți, dintre care 34 au murit. Încă 2 șefi cari au semnat manifestul revoluționar vor fi împușcați. Alte execuțiuni nu se vor mai face, și guvernul englez va trata cu blîndețe marea mulțime de rebeli. Asquith a zis apoi că va pleca în Irlanda pentru a se pune în legătură cu autoritățile civile și militare, cu scopul de a rîndui astfel situația din Irlanda, ca toate partidele din Irlanda să fie satisfăcute.

— Ziarul englez »Times« recunoaște că revoluția din Irlanda a creat o situație parlamentară schimbată. Camera e într-o stare de nervozitate. Desbaterile parlamentare au acum de obiect numai rebeliunea din Irlanda.

Și în Camera lorzilor s'a adus aspre critici guvernului englez pentru administrația rea din Irlanda. Lordul Middleton, a spus că noroc că a fost scufundat un vapor cu 1800 tone cu puști, bombe, mitralieze, care pornea spre Irlanda, altfel greutățile înăbușirii revoltei din Irlanda ar fi fost și mai mari.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Atacuri italiene respinse. — Salandra plînge. — Are presimțiri grozave. — Un ziar englez vede nepuțința italiană. —

Comunicatul lui Höfer dela 12 Maiu anunță:

Luptele de artilerie durează cu o intensitate variată. Două atacuri germane pe Mrzli Vrh au fost respinse.

Höfer, mareșal locot.

— După conferințele ce le-a avut primul ministru Salandra cu regele Italiei la cartierul general, dînsul a vizitat zona de război dela răsărit și apus. S'a oprit la Padua, s'a rugat în biserica sf. Antoniu, implorînd protecțiunea acestui sfînt. A fost și la Bresci, unde a vizitat fabricile de arme. Acolo deputatul Bonicelli i-a predat o statuă reprezentînd Victoria. Salandra mulțumind, a spus că dese ori cugetul lui e chinuit de o teamă grozavă, dar totuși e incre-

MERSUL RĂZBOIULUI

Germanii bat pe englezi

— Pierderi sîngeroase cumplite suferite de englezi. — VII lupte în regiunea Meuse. — Rușii se pregătesc pentru o mare ofensivă, în urma cererii anglo-francezilor. — Presimțirile grozave ale prim-ministrului italian. — În jurul transportului trupelor sârbești. —

De pe frontul rusesc au sosit următoarele știri pe ziua de 12 Maiu:

Pe frontul nostru din Volinia se menține acțiunea intensă a artileriei. Evenimente speciale nu s'au produs.

Höfer, mareșal locot.

O escadră de aeroplane germane a aruncat cu priosință bombe asupra gării Horodzieja, pe linia Krașin-Minsk. Șeful Statului major

Comunicatul rus dela 11 Maiu anunță că în regiunea Jakobstadt, Dünaburg, la sud-vest de lacul Narocz și în direcția Baranoviczi, în mai multe sectoare e foarte viu focul artileriei germane. La apus de Olika am respins încercarea unor puternice forțe dușmane să se apropie de pozițiile noastre. În regiunea Stripa, la est de Podhajce, un balon captiv german a fost smuls de furtună și a căzut în linia rusească.

— Călătoria țarului pe front este privită ca indiciul unei apropiate ofensive rusești. Ambasadorii Angliei și Franței la Petersburg, din însărcinarea guvernelor lor, au comunicat Curții rusești, că neactivitatea armatei rusești provoacă adânci nemulțumiri în sînul Ententei. Acum când situația francezilor la Verdun e atât de periculoasă, e de datoria Rusiei să întreprindă o ofensivă puternică pentru a da de lucru germanilor și pe frontul de răsărit.

— Ministrul de externe rus, Sassonov a plecat pe neașteptate la cartierul general rus, la țarul Nicolae.

*

Din Balcan sosesc următoarele știri:

»Wolff Bureau« află din Atena că se consideră ca aplanată criza provocată de cererea Ententei de a se permite trecerea trupelor sârbești prin teritoriul grecesc la Salonic. A ieșit biruitor punctul de vedere grecesc.

— Ziarele rusești scriu că toate tratativele între Ententa și Grecia, au avut numai de scop de a deruta pe dușman, și a masca transportul trupelor sârbești care se face pe mare. Scopul acesta a fost ajuns, căci până acum pe vapoare mascate au fost aduși din Corfu la Salonic 35.000 sârbi.

— La 13 Maiu se redeschide Camera greacă. Guvernul grec a deschis un împrumut intern de 100 milioane drahme, pentru a nu depinde de Ententa, care punea condițiuni politice la acordarea unui împrumut.

LUPTELE DIN APUS

— Germanii bat pe englezi și smulg o serie de poziții engleze. — Atacuri franceze respinse. — Numai la 6 klm. depărtare de orașul Verdun Neca zurile Angliei cu rebeliunea irlandeză. —

Comunicatul german dela 12 Maiu anunță:

La sud-est de fortul Hohenzollern, la Hulbach, batalioane de Pfalz au luat cu asalt mai multe linii din pozițiile engleze. Până acum am făcut 127 prizonieri nerăniți, capturînd și mai multe mitralieze. Dușmanul a suferit pe lângă aceasta pierderi sîngeroase însemnate, mai ales la un contra atac fără succes.

În Argonne a eșuat un atac francez contra la Fille Morte, unde dușmanul a folosit și asvîrlitoare de flacări.

În regiunea Meuse, de ambele părți s'a desfășurat o vie acțiune de artilerie. Abstracție făcînd de o încercare slabă de atac franceză în pădurea Thiaumont, nu s'a produs nici o acțiune de infanterie, demnă de remarcat.

Șeful Statului major

— »Neues Wiener Tageblatt« află de la cartierul german: Prin cel din urmă mare succes german la Verdun, n'a fost cucerită numai înălțimea 304, ci și o altă poziție puternică, așa numitul Nas la Thiaumont. Cu alte cuvînte de ambele părți de riul Meuse, au fost cucerite două importante poziții franceze. Trupele germane stau acum în regiunea Thiaumont, numai la 6 kilometri departe de orașul Verdun. Pe acolo sînt mai aproape de Verdun. Inversunatele contra atacuri franceze împotriva pozițiilor cucerite de germani sînt cea mai bună dovadă că de neliniștiți sînt

dințat că a lucrat conform cu onoarea Italiei. La aceste cuvinte Salandra a început să plângă. Mulțimea a fost adânc mișcată. La urmă Salandra a strâns mâna deputatului Bonicelii, cu vorbele: Da, trebuie să învingem, ori cât de mult ar duce războiul.

— Ziarul englez »Morning Post« recunoaște neputința italienilor de a cucerii orașul Görz. Nu terenul stîncos, ci uriașa artilerie austro-ungară e cea mare piedecă pentru italieni de a putea înainta.

— În orașele din nordul Italiei au fost oprite toate întrunirile publice, în urma demonstrațiilor contra războiului cari au avut loc la Milano.

Știrile zilei

Cât timp sunt robi netrebnici...

Inchideți visătorii în temniți ferecate
Să nu vă mai oprească din drum înșelătoarea
Poveste cu vedenii și vorbe colorate,
Ei n'au adus pe lume nici cântecul nici floarea

Semănătorul harnic aude în zorii zilei
Și vede ciocârliia nălțându-se în aer:
În codru, vânătorul, asemenea reptilei
Când se strecoară, ascultă privighetori și vaer.

Și cântecul și floarea sunt risipite în lume
Iar omul le cunoaște și fără talmăcire:

Inchideți negustorii de note și parfumuri
Cât timp sunt robi netrebnici visând la stăpînire.

V. DEMETRIUS.

Ministrul cultelor ungar la Viena

Ministrul de instrucție publică, Béla Jankovich, care a fost Joi la Viena, a fost primit în audiență de împăratul-rege la Schönbrunn. Eri s'a înapoiat la Budapesta.

Criza dela Banca »Albina« din Sibiu

Azi Sâmbătă, are loc la Sibiu, adunarea generală a celui mai important institut financiar al românilor din Ungaria »Albina«. Cu acest prilej, cunoscutul financiar, d. dr. Nicolae Vecerdea, care a condus ani de zile filiala »Albinei« din Brașov, consacră în »Gazeta Transilvaniei« un articol prim acestui așezământ. Ocupându-se de regenerarea și reorganizarea dela banca »Albina«, d. dr. N. Vecerdea face următoarele constatări:

S'au aflat prin câteva centre românești, mai mulți acționari cari, grupându-se în jurul d-lor dr. Ioan Mihu și Anton de Mocsonyi, au făcut de astă-toamnă încoace toate demersurile necesare ca acțiunea direcțiune a institutului, scăpată de sub terorismul fostului director P. Cosma, să aibă și puțința și voința ca, prevenind și suprimând, încet alărnă dela dânsa, orișice chestiune personală sau interese particulare, să vină la adunarea generală din acest an cu reforme serioase, iar adunarea însăși să aibă prilejul de a hotărî asupra codificării acelor și de a face totodată și începutul unei premeniri corespunzătoare și direcțiunea institutului.

Azi se știe și este în interesul bine înțeles al

»Albinei«, ca în preajma adunării generale de Sâmbătă, să se spună și în plină publicitate, că d. dr. Ioan Mihu, onorând încrederea generală pusă în dânsul, a primit să fie inițiatorul și autorul principal al reformelor în chestiune și se așteaptă cu siguranța, ca fiind acuma deplin reînălțat, să reîntre în direcțiunea institutului pentruca de acolo să conducă și să garanteze cu individualitatea și autoritatea sa atât înfăptuirea integrală și onestă a reformelor pregătite cât și premenirea așa de necesară la conducerea administrativă și executivă a institutului.

Moartea unui colonel român

La Sibiu a încetat din viață, în vîrsta de 72 ani ani, un fruntaș al românilor, dr. Ioan Popp, medic-colonel în retragere, distins cu crucea de aur, cu coroana pentru merite, Signum laudis, etc. În mormântarea a avut loc Joi la Sibiu.

Prizonierii români din Rusia cer vești dela ai lor

Directorul ziarului »Adevărul« din București primește următoarea scrisoare din partea d-nei Marie Sterck din Konstantinovka (gouv. Ecaterinoslav) grație căreia s'a putut afla de soarta mai multor români din Transilvania, prizonieri în Rusia:

D-lui Const. Mille, București

Vă rog de e posibil faceți cunoscut persoanelor următoare, de dincolo, că flăcăii de aici prinși, doresc să aibă vești dela ai lor.

Așa dar: Andrei Ursu roagă pe economul Solomon Ursu din Feini comit. Torontal să-i dea veste pe adresa mea; Tudor Lungu roagă pe soția sa să-i scrie, Ana Lungu com. Sebeșul mare comit. Cluj; Puiu Simon economului Ieftu Puiu, Sojdi, comit. Temișoara; Cucu Niculae lui Cucu Grigore com. Boagiu, comit. Turda de aur; Bulega Niculae lui Sirbu Iconil com. Ohaba Forgaș comit. Temișoara; Ilie Mișcoi Catiței Mișcoi comuna Comlaș comit. Arad; Petru Nuță Mariei Nuță com. Bonțadu comit. Cluj; Ion Cocis Teodorei Cocis com. Felso, Solusk Dobrea comitat. Dej; Mihuță Ion economului Mihuțiu Mitru, com. Moroda ofic. p. apa Tele comit. Arad; Toma Tudor lui Ion Tudor ofic. post. ceres Becheni, cecara 60 comit. Arad; Medrea Gheorghe Rafilei Medrea, com. Acmarii ofic. p. Alvinez comit. Alba Iulia; Niculae Constantin, Anie Niculae com. Acmarii, ofic. Alvinez comit. Alba Iulia; Munteanu Ion economului Munteanu Gheorge ofic. post. Pancota, comit. Arad; Soldau Dumitru com. Pelcea Egredi comit. Zalău; Goz Aron lui Noghiță Sarica Popești ofic. p. Deva, comit. Hunead.; Mihuțiu Gheorghe economului Motorca Onuț, Morova 156 ofic. p. apa comit. Arad; Pavel Dura Mariei Pavel Dura ofic. p. Felceș prin Sasebeș comit. Sibiu; Stere Alexandru lui Stere Zaharia com. Cococeni comit. Bihar; Casar Pascu econom. Casar, Veronica Ceres Cocioba ofic. p. Sebeș comit. Arad; Morodau Ion econom. Morodau Ion, Moroda ofic. p. apa Velec, comit. Arad; Jolgea Pătru econom. Jolgea Flore Tobești, ofic. p. Nogibelmagi comit. Arad; Vișan Ion lui Vișan Grigorie com. Morocosa ofic. p. Bonțada comit. Cluj; Mihai Mareș lui Vasile Mareș com. Kincesfo comit. Turda; Moise Socas lui Niculae Socas, com. Chirteși comit. Arad; Boteu Ion lui Boteu Floare com. Șielani comit. Arad.

Se poate să fie greșeli în adresele lor, mulți din ei nu prea știu just comitatul.

Explicați, vă rog, celor ce cer adresa mea, spre a scrie flăcăilor de aici, că e de prisos să scrie altceva pe lângă de cât numele celui interesat

Vă mulțumesc

MARIE STERCK.

1 Martie 1915.

O femeie bogată din Turcheș omorîtă

În satul Turcheș din comit. Brașovului, a fost găsită în pivnița unei case

nelocuite, cadavrul bogatei femei de ciangău, văduva lui Andrei Giró Szász. Dela 29 Aprilie femeia aceasta a dispărut. Ducându-se la casa ei, să ude grădina, a fost acolo omorîtă. A fost arestată o rudă apropiată a văduvei, un minor, care a avut un interes material, să înlătore pe bătrâna Szász.

Mare incendiu în Sighetul Marmăției

La Depozitul societ. de acțiuni de industria lemnăritului din Dolha, cel mai mare stabiliment industrial din Maramurăș, a izbucnit un violent incendiu, care favorizat de un vînt puternic — a distrus curînd toate clădirile pe o întindere de 60 jugere cu marfă cu tot. Pagubele trec de 2 și jum. milioane coroane.

Înainte de a ajunge pe front,

căpitanul de artilerie Alex. de Korbuss ginerele primarului din Sopron, a fost victima unui accident de tren și a murit.

O dare națională: Darea orfanilor...

Se știe, că Comitetul Uniunii femeilor române din Ungaria, cu sediul la Brașov, încă înainte de a se fi proiectat crearea celor două orfelinate confesionale din Sibiu și Blaj, a luat inițiativa, cu mulți ani înainte, prin distinsa și activă ei prezidență d-ra Maria B. Baiulescu, de a înființa un orfelinat. Comitetul Uniunii femeilor române, ține ca orfelinatul proiectat, să nu rămâie numai un proiect și în acest scop, în ședința sa ultima, a decis să adreseze un call apel către Reuniunile de femei, în care între altele se spune:

Avem sfînta datorință a realiza angajamentul nostru, a împlini făgăduința dată în fața poporului nostru, de a crea marele Orfelinat al Uniunii femeilor române din Ungaria. Noi mamele române vom strînge la sinul nostru pe fiicele neamului nostru, fără deosebire de confesiune; le vom crește nu numai cu hrana trupească, ci și cu hrană sufletească, în frica lui Dumnezeu și cu iubire de neam. Adăpostul lor este pregătit, calea viitorului lor alcătuită; orfelinete române vor afla scîit și îngrijire părintească în orfelinatul Reuniunii de femei române din Brașov, unde vor învăța gospodăria și dibăcia frumoasei noastre industrii casnice.

Dați-ne cu toatele mîna de ajutor să le susținem! — Toți cei ce ne vor da minimala ajutorare de câte 20 fileri pe lună, adecă 2 cor. 40 fil. pe an, vor fi numiți membrii ajutători ai Uniunii noastre. Această să o socotim ca darea orfanilor, o dare națională.

Onorate Reuniuni! Dragi surori române din orașe și din sate faceți-vă apostolii și propovăduitorii cauzei noastre, ca să înălțăm demnitatea femeii române, căci ea a dat naștere acestei idei, care acum rodește atât de binefăcător.

Ne încredem în voi scumpe surori române din toate unghiurile, și pășim înainte la această lucrare, vîind să dovedim, că suntem capabile a săvârși opera noastră începută, și că după marea acțiune caritativă de războiu, pe care am îndeplinit-o în conștiință, ne vom închina de acum puterile acestei însemnate acțiuni.

Prin crearea celor două Orfelinate confesionale din Sibiu și Blaj, nu vo rputea încurge și pentru noi în mare măsură, sume destinate pentru a sporii capitalul nostru.

Astfel noi vom trebui să recurgem la contribuiri anuale, apelînd la mamele nostru public, să ne ajute la susținerea orfelinatului nostru. Pentru acest scop, vom face o taxă anuală de numai 20 fil adecă o contribuție anuală de 2 cor. 40 fil.

făcând posibil tuturor să fie părtași la această acțiune filantropică. Femeile române să se angajeze a încasa de la poporul nostru această contribuție, pe care o vom numi-o »Darea orfanilor«, o dare națională.

Să apelăm la ambele Arhidieceze, ca să ni se acorde din partea bisericilor ajutoare anuale și câte un disc pe an pentru ziua de Sf. Maria, 15 August, zi care va fi dedicată în general pentru colectare în favorul Orfelinului nostru.

Să hotărîm, ca orfelinul Uniunii, să se adăpostească sub scutul Orfelinului Reun. fem. rom. din Brașov, care are o organizație și metodă practică de 30 ani, pentru creșterea orfelinelor române de ambele confesiuni creându-le tot odată existența prin școala sa de menaj și de industrie casnică.

Să ne mărginim deocamdată la creșterea fetițelor orfane de ambele confesiuni, lăsând celorlalte Orfelinate creșterea băieților.

Demisia ministrului de interne german

Dr. Delbrück, ministrul de interne german, în urma unei grave boli de diabet, urmată de o grea operație, având nevoie de liniște și o cură îndelungată, a demisionat. Despre persoana succesorului — nu se știe încă nimic.

Mișcarea teatrală din România

Stagiunea Teatrului Național din București se va prelungi și după 1 Mai st. v., încheindu-se în seara de 7 Mai, când se va reprezenta în beneficiul mării noastre artiste Aristizza Romanescu, drama istorică în versuri a lui Al. Davila: Vlaicu Vodă.

După 10 Mai vor începe reparațiile ce urmează a se face Teatrului Național.

Cu prilejul mișcării ce s'a făcut în personalul artistic al Teatrului Național s'a omis a se menționa reîntrirea d-nei Maria Giurgea.

Distinsa artistă și-a reluat cu începere de la 1 Aprilie locul său de societară și va interpreta, probabil, în stagiunea viitoare rolul Mariane din celebra comedie a lui Moliere: Tartuffe.

Repetițiile la Teatrul Național, în vederea stagiunii viitoare vor continua tot timpul lunii Mai.

Deocamdată se repetă în foaier două traduceri: Frații Karamazoff, de Dostoievski și Musette, o puternică dramă în trei acte de Guy de Maupassant. Probabil că cea dintâi premieră din toamna viitoare va fi Frații Karamazoff.

O nouă companie dramatică e pe cale de a se înființa sub direcțiunea populară a artistei Marioara Voiculescu. Nu s'a hotărât însă deocamdată unde va juca această companie și din cine va fi alcătuită. Stagiunea se va deschide poate în Teatrul Carol I. sau aiurea. În privința personalului artistic se urmează deasemenea tratative cu câțiva dintre artiștii disponibili. S'a vorbit astfel de d-nii P. Sturdza, Ionel Schahman (dela teatrul »Odeon« din Paris), Victor Antonescu, de d-soarele Alice Cocea, Florica Cocea, Olga, Cuzza și de alții.

Poezii scrise de români în tranșee

A apărut acum câțiva timp »Poezii eporale de pe câmpul de luptă adunate dela soldații bucovineni și publi-

cate de Simion Ivanovici și Victor Morariu, profesor la gimnaziul din Suceava« (Suceava, 1916).

Sunt, în acest volum, patru poezii, cari pot figura cu cinste în fruntea literaturii bucovinene.

Iată una, care nu e lipsită de valoare poetică, și al cărei autor este fostul locotenent Pavel. Scripcariu, care a făcut parte din reg. 41 din Cernăuți, fiu de țaran din comuna Tereblecea; mort în bătălia dela Lemberg.

(El n'a scris nimic înainte de război.)

Dragul Maicii mele

In tranșee, la 23 Faur 1915.

De securi și de ghiulele
S'a rărit pădurea,
Dus e dragul Maicii mele
Peste munți aiurea.

Prin troiene el alungă
Rușii 'n luple crunte,
Stă săpat în vre-o dungă
Pe un vârf de munte...

Stă săpat până 'n sprâncene
In omăt și ghiajă,
Și un vifor de ghiulele
Văje în față.

Dați feciori cu vitejie,
Viitorul să treacă,
Din năprasnica urgie
Praf să se aleagă.

L'ați svârșit dela Suceava
Până la Zaluca,
Peste Nistru alungăți
Pe ucigăi crucea.

Editor și redactor responsabil:
Dimitrie Birăntiu.

Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36

Lămuriri referitoare la Ajutorul de stat

pentru familiile celor înrolați precum și despre îngrijirea invalizilor, a văduvelor și orfanilor celor căzuți în războiu.

Broșura este întocmită după ordinațiunile și legile referitoare la ajutoarele ce se dau din partea statului, și este împărțită în trei părți:

I. Ajutorul de stat.

Pe 12 pagini se vorbește în broșură despre felul cum se dă ajutor familiilor a căror susținator a fost înrolat. Se arată cu deamănuntul care familie are drept să ceară ajutor și cât îi se poate da după lege. În fiecare comitat ajutoarele se schimbă. Se relevă cât ajutor se dă în comitatele românești.

II. Îngrijirea invalizilor și a familiilor acestora.

În acest capitol se spune, pe 11 pagini cum se îngrijește statul de soldații și ofițerii cari au devenit ologi, ciungi, etc., în decursul împlinirii datoriilor lor militare. Se arată cu cifre cât ajutor se dă lunar, ori anual invalizilor și familiilor lor.

III. Ocrotirea familiilor celor căzuți (morți) pe câmpul de luptă, precum și a celor dispăruți.

Sub acest titlu se publică cu deamănuntul ajutorul dela stat al văduvelor, orfanilor și al familiilor celor căzuți pe câmpul de luptă. Se arată sprijinul material lunar al văduvei, speșele de creștere ale orfanilor și ajutorul provizor anual în cazul când soldatul a dispărut. Toate aceste se cuprind și într-un articol separat unde se arată competențele lunare ale văduvelor și orfanilor rămași de ofițerii, cadeții și stegarii căzuți în războiu, și speșele de educație.

Broșura aceasta este unica în felul său. În toată broșura se pun întrebări și se dau răspunsuri întelegătoare.

Prețul 40 fileri, plus 5 fileri porto postal. Se poate căpăta dela

Administrația ziarului

»Foaia Poporului Român«

BUDAPESTA, VII., Ilka-utca 36

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapesta, VII., Ilka-utca 36. se poate comanda următoarele:

Epistolia Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Visul Maicii Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Cântece din războiu

(carte din 96 pagini), cuprind cele mai noi cântece din războiu, intitulat

»Dor și jale«

adunate de Dr. Dimitrie Cioloca, costă numai 44 fileri, plus 5 fileri porto postal.

Rugăciuni pentru soldați

cu binecuvântarea Pr. SS. LL. episcopii Dr. E. Cristea (pentru gr. orientali,

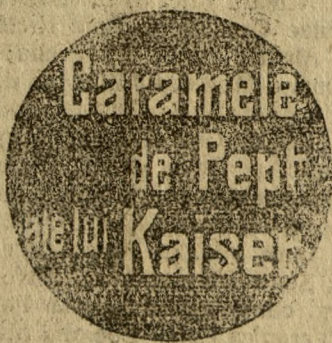
Prețul: 1 exemplar cu porto postal 10 fileri;

50 exemplare cu porto postal 3 cor. 20 fileri;

100 exemplare cu porto postal 5 cor. 30 fileri.

Scutiti soldatii

prin

cu cei »3 Brazi«.

Milioane de oameni le folosesc contra

TUSEI

Impotriva tusei, răgușelei, flegmei, catarului de laringe și tusei convulsive.

Sunt bune la preîntâmpinarea răcelei, din cauza aceasta sunt binevenite fiecărui ostaș.

6100 atestate legalizate de not. publici dovedesc rezultatul sigur și popularitatea de care se bucura acest leac unic. Publicul este deci rugat să refuze orice falsificat primind numai Caramela pentru pept Kaiser (cu 3 brazi), care singur are un efect tămăduitor. — Se poate căpăta în cele mai multe drogherii, dar numai în pachete de câte 20 și 40 fileri și în tuburi de câte 100 fileri.

Se află la toate farmaciile, drogheriile și magazinele de coloniale mai bune.